

L'aconfesionalitat en la romeria com a garantia de futur - Levante Castelló - 04/03/2016

L'ACONFESIONALITAT EN LA ROMERIA COM A GARANTIA DE FUTUR

TRIBUNA
Fernando Vilar

Dep. de CC de la Comunicació
Universitat Jaume I

Jo estava el passat diumenge a la catedral de Santa Maria, vaig participar amb les meues filles de la Missa de Romeus després d'arreglar les nostres canyes i desdejunar a una de les cafeteries dels voltants de la Plaça Major, com fem cada any. En acabar la missa ens vam posicionar tocant al passadís central del temple per veure a primer fila l'entrada de la comitiva cívica, que presidida per la Corporació Municipal accedeix a l'església per a unir-se a la comitiva religiosa i donar començament així al ritual del pelegrinatge a l'ermita de la Magdalena del Castell Vell, com marca la consuetud de la Romeria de les Canyes (Excm. Ajuntament de Castelló de la Plana, 1991). Però enguany un estrany silenci es va apoderar del moment. El degà de la catedral i el bisbe van eixir a la porta principal i pocs minuts després van tornar a entrar tots sols. De seguida van començar a entrar els representants de les gaiates i darrere d'ells ja no va entrar ningú

més, ni les dames de la ciutat, ni les reines, ni la Corporació Municipal i els seus convidats. El bisbe ens va dir pel micròfon: «parece que la reina de la fiestas no quiere entrar, pero no por ello nos vamos a privar de comenzar rezando en el nombre del Padre, del Hijo y del Espíritu Santo». Tot seguit mossén **Josep Miquel Francés** es va agenollar al primer escaió del presbiteri i va començar a cantar l'*Exsultate, Domine*, amb el qual començava un any més la Romeria. Al llarg del dia em vaig assabentar de la decisió del Consell de Govern municipal i també de les opinions d'uns i d'altres al respecte. Confesse que els meus primers sentiments van ser de disgust i tristor, com quan t'assabentes que una parella que estimes i que coneixes de sempre s'ha separat. Però estic aprenent a deixar de banda les emocions, a esbrinar l'origen i constitució dels meus sentiments i a fer servir els raonaments, per damunt de tot, quan necessite fer un judici crític d'allò que realment m'importa.

Em sembla que hi ha dos posicionaments radicalitzats en aquest debat social obert. D'una banda aquells i aquelles que volen fer desaparèixer tota manifestació religiosa de l'àmbit públic i veure la religió reprimida a l'òmbit particular exclusivament, perquè tenen una consideració negativa del fet religiós i perquè pensen que el progrés de

la societat passa inevitablement per actuacions polítiques d'estil tan totalitari com ara la discriminació religiosa o el revisionisme històric de ficció. D'aquestes posicions neixen relats tan peculiars com ara el que diu que la Romeria de les Canyes té el seu origen en la commemoració de la fundació de la ciutat i l'Església Catòlica la va manipular mitjançant la invenció d'una peregrinació penitencial el tercer diumenge de Quaresma en honor de la Magdalena. No res de nou. Al llarg de la història s'ha comès aquest frau per a satisfer interessos particulars en circumstàncies i cultures diverses, com ho van fer els amants dels imperis inques, per exemple, quan reinventaven la història i la reescriuen per a satisfer els interessos del seu emperador, o les dictadures europees del segle passat per a inocular socialment les seues ideologies. D'altra banda hi ha aquelles i aquells que li donen a la tradició un valor suprem, negant-li qualsevol possibilitat d'actualització, malgrat que siga a costa de la llibertat i de l'interès general, i tenen greus dificultats per a acceptar la pluralitat social; aquelles i aquells que consideren les majories com a crèdits per a la imposició i no com a debits per a la responsabilitat, que veuen en el dissens sempre un atac malintencionat i que, instal·lats molt de temps en una posició hegemònica, no són capaces ara de dige-

rir la pèrdua de poder que els obliga a compartir l'escenari públic amb persones que pensen i senten diferent, a conviure en definitiva. El discurs de la intolerància, promoguda a base de sentimentalismes buidats de sentit, xantatges emocionals i pors, és el producte d'aquestes posicions.

Després d'un maridatge entre les institucions públiques i l'Església Catòlica que des de 1978 fins a l'actualitat ha frustrat la pretensió constitucional d'aconfesionalitat de l'Estat espanyol -cal recordar, per exemple, el període d'**Aznar i Rouco**- i ateses les noves sensibilitats i veus que en els darrers mesos han assolit una confiança significativa de la societat, tant l'actitud del bisbe **López** com la decisió presa pel Consell de Govern de l'Ajuntament de Castelló respecte de la necessitat de separar de manera evident la representació municipal de la religiosa en el ritual de la Romeria em semblen una fórmula assenyada i beneficiosa. Crec que es va saber optar per una solució moderada, integradora i de respecte, a mig camí entre els dos posicionaments radicalment enfrontats que polaritzen aquesta tensió social, una fórmula beneficiosa per a la convivència respectuosa d'una societat plural com la castellonenca i per a la preservació del sentit de la nostra tradició i la promoció del seu potencial integrador com a garanties del seu futur.